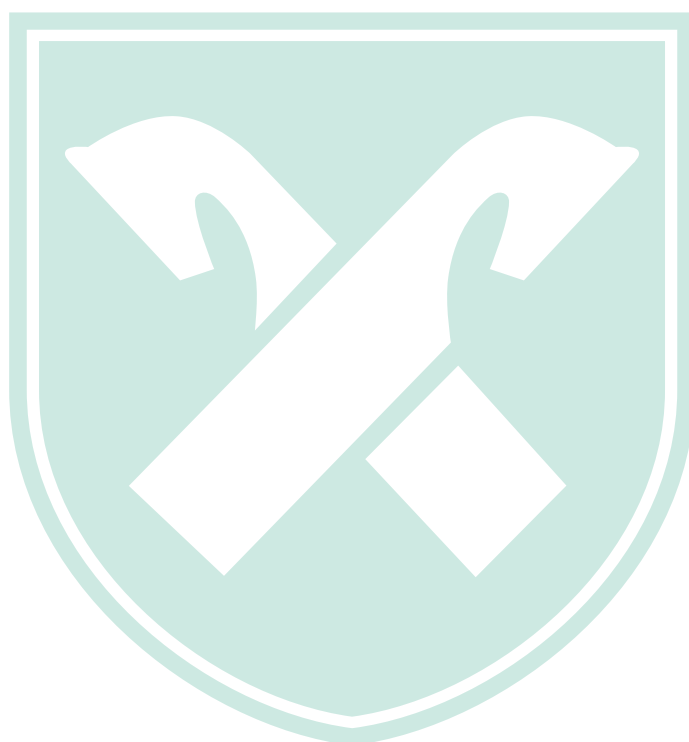

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

Spis treści

Skorowidz	3
Rozdział I	
Postanowienia ogólne	4
Sposób korzystania z ubezpieczenia Ochrony Prawnej	6
Sposób korzystania z ubezpieczenia Porady Prawnej	7
Postanowienia końcowe	7
Rozdział II	
Warianty ochrony ubezpieczeniowej	7
Wariant OP Auto	7
Wariant OP Rodzina	8
Wariant OP Biznes	8
Wariant OP Agro	8
Wariant OP Nieruchomości	8

- Klientowi przysługuje prawo do składania reklamacji dotyczących usług świadczonych przez Ubezpieczyciela.
  - Poprzez reklamację rozumie się każde wystąpienie Klienta lub jego pełnomocnika, zawierające zastrzeżenia dotyczące działalności wykonywanej przez Ubezpieczyciela lub świadczonych przez Ubezpieczyciela usług.
  - Z zastrzeżeniem ust. 4 poniżej, Klientem uprawnionym do wniesienia reklamacji jest:
    - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym:
      - osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, Uposażonym lub Uprawnionym z Umowy ubezpieczenia;
      - osoba fizyczna dochodząca roszczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 392 j.t.), w tym również od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego lub Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
    - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń – poszukujący ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczający lub Ubezpieczony będący osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej.
  - Zgodnie z przyjętymi przez Ubezpieczyciela zasadami dotyczącymi reklamacji, Klientem uprawnionym do wniesienia reklamacji są również inne osoby lub podmioty niż wskazane w ust. 3 powyżej, które zgłaszają zastrzeżenia dotyczące działalności wykonywanej przez Ubezpieczyciela lub świadczonych przez Ubezpieczyciela usług.
  - Jeśli jednak Umowa ubezpieczenia była zawarta lub miała zostać zawarta za pośrednictwem jednego z pośredników wymienionych poniżej:
    - brokera ubezpieczeniowego;
    - agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. multiagent);
– a jednocześnie reklamacja składana jest w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową, reklamacja taka powinna być wniesiona do takiego pośrednika, który jest też zobowiązany do jej rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi Klientowi.
  - Reklamacja może zostać złożona przez Klienta lub jego pełnomocnika:
    - osobiście w siedzibie Ubezpieczyciela, w Oddziałach i u agentów ubezpieczeniowych działających w imieniu Ubezpieczyciela;
    - pisemnie na adres Ubezpieczyciela:
ul. S. Małachowskiego 10, 61-129 Poznań;
    - telefonicznie pod numerem telefonu **61 858 48 00;**
    - jak również za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: **skargi@concordiaubezpieczenia.pl** lub poprzez formularz kontaktowy na stronie internetowej Ubezpieczyciela.
  - Ubezpieczyciel udzieli odpowiedzi na złożoną reklamację bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie do 30 dni od daty jej otrzymania.
  - W uzasadnionych przypadkach termin do udzielenia odpowiedzi może zostać wydłużony do 60 dni. Jednakże w razie zaistnienia takiej sytuacji, Klient jest uprzednio informowany o wystąpieniu okoliczności, które wymagają dodatkowych ustaleń i stanowią przyczynę udzielenia odpowiedzi w terminie późniejszym.
  - Odpowiedź na złożoną reklamację jest udzielana Klientowi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Na wniosek Klienta odpowiedź na złożoną reklamację może zostać udzielona pocztą elektroniczną.
  - Klientowi przysługuje prawo do:
    - złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego (dotyczy Klientów będących osobami fizycznymi): **www.rf.gov.pl;**
    - złożenia skargi na czynności Ubezpieczyciela do właściwego Miejskiego/Powiatowego Rzecznika Konsumentów (dotyczy Klientów będących konsumentami): **www.uokik.gov.pl;**
  - wniesienia wniosku o wszczęcie pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem (dotyczy Klientów będących osobami fizycznymi) a podmiotem rynku finansowego. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia powyższego postępowania jest Rzecznik Finansowy (adres siedziby: al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa; adres strony internetowej: **www.rf.gov.pl;**);
  - złożenia odwołania do Sądu Polubownego działającego przy Komisji Nadzoru Finansowego: **www.knf.gov.pl;**
  - wniesienia sprawy przed sąd powszechny, którego właściwość ustalona będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa (przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy regulującej wykonywanie działalności ubezpieczeniowej lub ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych);
  - wniesienia wniosku o rozstrzygnięcie sporu w drodze pozasądowego postępowania za pomocą platformy ODR prowadzonej przez Komisję Europejską (internetowy system rozstrzygania sporów), jeżeli Klient zawarł umowę ubezpieczenia za pośrednictwem Internetu (**www.ec.europa.eu/consumers/odr**).
13. Ponadto, Klient będący osobą fizyczną ma możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej korzystając z usług:
  - Rzecznika Finansowego (**www.rf.gov.pl**);
  - Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta – w odniesieniu do tych Klientów, którzy zawarli z Ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia (**www.uokik.gov.pl**).
14. Właściwym dla Ubezpieczyciela organem nadzoru jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie (ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa).
15. Ubezpieczyciel na żądanie składającego reklamację potwierdza fakt jej złożenia pisemnie lub w inny uzgodniony z nim sposób.

Wykaz postanowień umownych – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sposobu sporządzania informacji zamieszczanych we wzorcach umów:

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Ochrony Prawnej

	Postanowienia wspólne dla wszystkich rodzajów ubezpieczeń	Postanowienia dotyczące ubezpieczenia OP Auto	Postanowienia dotyczące ubezpieczenia OP Rodzina	Postanowienia dotyczące ubezpieczenia OP Biznes	Postanowienia dotyczące ubezpieczenia OP Agro	Postanowienia dotyczące ubezpieczenia OP Nieruchomości
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń						
Przedmiot ubezpieczenia	Rozdział I § 3	brak	brak	brak	brak	brak
Zdarzenie/wypadek ubezpieczeniowy	Rozdział I § 6	brak	brak	brak	brak	brak
Zakres ubezpieczenia (w tym możliwe rozszerzenia)	Rozdział I § 4, § 5, § 6, § 9, Rozdział II § 1	Rozdział II § 2	Rozdział II § 3	Rozdział II § 4	Rozdział II § 5	Rozdział II § 6
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia						
Wyłączenia odpowiedzialności	Rozdział I § 6 ust. 5-6, § 7, § 17	Rozdział II § 2 ust. 5	Rozdział II § 3 ust. 3-5	Rozdział II § 4 ust. 4-5	Rozdział II § 5 ust. 5-6	brak
Obowiązki Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego i konsekwencje ich niewykonania	Rozdział I § 13, § 14, § 16, § 23	brak	brak	brak	brak	brak
Suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna oraz ewentualne podlimity odpowiedzialności	Rozdział I § 8	brak	brak	brak	brak	brak

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Postanowienia wstępne

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy Concordią Polska Towarzystwem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna jako Ubezpieczycielem, a Ubezpieczającymi.
2. Umowa ubezpieczenia, zwana dalej „Umową”, zawierana jest w oparciu o dokument ubezpieczenia zwany dalej polisą, postanowienia OWU oraz obowiązujące przepisy prawa.
3. Umowa może zostać zawarta na warunkach odbiegających od OWU pod warunkiem zachowania formy pisemnej.
4. Użyte w niniejszych OWU wyrażenia i zwroty należy rozumieć w taki sposób, w jaki są one definiowane w niniejszych OWU.
5. Postanowienia rozdziału I OWU mają zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń i wariantów, których dotyczy Umowa. Rozdział II OWU reguluje kwestie związane z danym wariantem ubezpieczenia i może zawierać postanowienia szczególne, mające pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami OWU.
6. Postanowienia niniejszych OWU dotyczące obowiązków i uprawnień, roszczeń Ubezpieczonego lub wyłączeń ochrony odnoszących się do Ubezpieczonego mają odpowiednie zastosowanie również do Uprawnionego.
7. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne obowiązujące przepisy prawa.

§ 2

Definicje

Terminom użytym w niniejszych OWU nadaje się następujące znaczenie:

- 1) **pełnomocnik** – adwokat albo radca prawny zgodnie z odpowiednimi przepisami obowiązującymi w tym zakresie. Postanowienia niniejszych OWU dotyczące pełnomocników stosuje się odpowiednio do zagranicznych podmiotów, świadczących zastępstwo prawne na mocy odpowiednich przepisów;
- 2) **działalność gospodarcza** – zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły;
- 3) **działalność rolnicza** – działalność wytwórcza w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, a także wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- 4) **Kancelaria Prawna** – działający w sposób i w formie przewidzianej w przepisach prawa dla świadczących pomocy prawnej profesjonalny zespół prawników, kierowany przez osoby z uprawnieniami radcy prawnego bądź adwokata, świadczący usługi, z których na warunkach określonych w niniejszych OWU może korzystać Ubezpieczony;
- 5) **Uprawniony** – Ubezpieczony lub inna osoba lub podmiot uprawniony do świadczeń z tytułu Umowy; postanowienia niniejszych OWU dotyczące obowiązków i uprawnień, roszczeń Ubezpieczonego lub wyłączeń ochrony odnoszących się do Ubezpieczonego mają odpowiednie zastosowanie również do Uprawnionego;
- 6) **osoba trzecia** – każda osoba inna niż Ubezpieczyciel, Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony;
- 7) **pojazd** – pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, pojazd wolnobieżny, motorower albo przyczepa, dopuszczone do ruchu na podstawie przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- 8) **posiadacz pojazdu** – posiadacz samoistny pojazdu (osoba, która włada pojazdem jak właściciel) lub posiadacz zależny pojazdu (osoba, która faktycznie włada cudzym pojazdem jako użytkownik, najemca, dzierżawca, zastawnik lub korzystający w ramach umowy leasingu albo na podstawie innych podobnych umów), przy czym jednocześnie posiadanie samoistne lub zależne pojazdu ma miejsce na podstawie legalnego tytułu prawnego;
- 9) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawiera Umowę i jest zobowiązana do opłacania składek;
- 10) **Ubezpieczony** – wskazana w polisie osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na rachunek której zawarto Umowę.

§ 3

Przedmiot ubezpieczenia

Charakter świadczenia ubezpieczeniowego

1. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona w ramach:
  - 1) ubezpieczenia Ochrony Prawnej,
  - 2) ubezpieczenia Porady Prawnej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia:
  - 1) Ochrony Prawnej – jest poniesienie przez Ubezpieczyciela określonych w niniejszych OWU

kosztów postępowania sądowego lub innego postępowania;

- 2) Porady Prawnej – jest zorganizowanie oraz opłacenia przez Ubezpieczyciela możliwości skorzystania przez Ubezpieczonego z usług prawnych określonych w niniejszych OWU.
3. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest w zakresie wskazanym w postanowieniach niniejszych OWU, w zależności od wybranego wariantu ochrony ubezpieczeniowej i dotyczy wyłącznie spraw wskazanych w postanowieniach dotyczących wybranego wariantu ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności wynikających z niniejszych OWU.
4. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową („wypadek ubezpieczeniowy”) zaszło w okresie ubezpieczenia. Definicję wypadku ubezpieczeniowego zawiera § 6.
5. Wybrane przez Ubezpieczającego warianty ochrony ubezpieczeniowej oznaczone zostają w polisie.

§ 4

Zakres rekompensacyjny kosztów w ramach ubezpieczenia Ochrony Prawnej

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępów poniższych, w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej Ubezpieczyciel refunduje w zakresie zagwarantowanym w warunkach ubezpieczenia następujące koszty, obejmujące niezbędne i celowe wydatki dotyczące obrony interesów prawnych Ubezpieczonego:
  - 1) **wynagrodzenie pełnomocnika;**
  - 2) **koszty sądowe**, rozumiane jako regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z postępowaniem sądowym cywilnym, sądowym karnym bądź sądownoadministracyjnym, obejmujące opłaty i wydatki, do których poniesienia lub zaliczkowego uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany – w szczególności:
    - a) opłaty sądowe oraz należności świadków i biegłych w postępowaniu cywilnym,
    - b) opłaty sądowe i zwrot wydatków – w postępowaniu sądownoadministracyjnym;
  - 3) **zwrot kosztów procesu poniesionych przez stronę przeciwną**, rozumiany jako zwrot kosztów prowadzenia sprawy cywilnej przez stronę przeciwną na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, do którego Ubezpieczony został zobowiązany na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
  - 4) **koszty postępowania egzekucyjnego**, rozumiane jako regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego w sprawach cywilnych, do których uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany w przypadku, gdy występuje jako egzekwujący wierzyciel, a także koszty, które jest zobowiązany pokryć w przypadku, gdy występuje jako egzekwowany dłużnik;
  - 5) **koszty postępowania sądu polubownego**, rozumiane jako koszty prowadzenia postępowania przed sądem polubownym aż do zakończenia postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego, do wysokości 150% kosztów sądowych, które powstałyby przed właściwym sądem powszechnym pierwszej instancji;
  - 6) **koszty postępowania administracyjnego**, rozumiane jako regulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa koszty związane z postępowaniem administracyjnym, obejmujące opłaty i koszty w postępowaniu przed organami administracji państwowej i samorządowej, do których poniesienia lub zaliczkowego uiszczenia Ubezpieczony jest zobowiązany – w szczególności opłaty oraz należności świadków i biegłych;
  - 7) **koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym**, rozumiane jako składana przez Ubezpieczonego jako podejrzanego lub oskarżonego kwota w celu uniknięcia tymczasowego aresztowania;
  - 8) **koszty notarialne**, rozumiane jako wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa opłaty za wymagane przez prawo czynności notarialne pozostające w niezbędnym związku ze sprawami objętymi zakresem ubezpieczenia;
  - 9) **koszty podróży Ubezpieczonego do sądu zagranicznego**, rozumiane jako koszty wynikłe w związku z podróżą Ubezpieczonego w obie strony na posiedzenie sądu zagranicznego, jeżeli stawiennictwo Ubezpieczonego było obowiązkowe;
  - 10) **koszty opinii rzeczoznawców w postępowaniu przedsądowym**, rozumiane jako wynagrodzenie rzeczoznawców w postępowaniu przedsądowym, jeżeli skorzystanie z ich usług jest niezbędne do dochodzenia przez Ubezpieczonego jego praw w postępowaniu sądowym (w sprawach objętych zakresem ubezpieczenia) albo do ustalenia szans takiego procesu.

2. Koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym są pokrywane przez Ubezpieczyciela w formie nieoprocentowanej pożyczki, do zwrotu której Ubezpieczony jest zobowiązany z chwilą ustania

poręczenia majątkowego bądź z chwilą orzeczenia przypadku przedmiotu poręczenia.

3. Koszty podróży Ubezpieczonego do sądu zagranicznego są obliczane według następujących zasad:
  - 1) koszt przejazdu koleją w wagonie drugiej klasy albo
  - 2) koszt przelotu samolotem liniowym w klasie ekonomicznej, jeżeli odległość wynosi ponad 1 500 km albo
  - 3) koszt przejazdu własnym samochodem zgodnie z przepisami o podróżach służbowych obowiązującymi w dniu rozpoczęcia podróży. Koszty te pokrywane są do wysokości kosztów przewidzianych dla podróży na podstawie pkt 1) lub 2), w zależności od odległości wskazanych w tych punktach,
  - 4) koszty należnych diet i koszty noclegu zgodnie z przepisami o podróżach służbowych obowiązującymi w dniu rozpoczęcia podróży.
4. Ubezpieczyciel pokrywa koszty rzeczoznawców współpracujących z Ubezpieczycielem bądź uzgodnionych wcześniej z Ubezpieczycielem.
5. W przypadku obrony w postępowaniu karnym lub w sprawach o wykroczenia, w razie nałożenia na Ubezpieczonego kary pozbawienia wolności lub grzywny przekraczającej 1 000 zł, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo, przy każdym zdarzeniu objętym ubezpieczeniem, koszty sporządzenia i wniesienia łącznie nie więcej niż 2 wniosków o ulaskawienie, odroczenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie lub rozłożenie spłaty na raty.
6. Jeżeli ochrona ubezpieczeniowa dotyczy ochrony prawnej w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego, odmiennie niż wynika to z postanowień ust. 1, Ubezpieczyciel pokrywa jedynie koszty udzielenia przez pełnomocnika bezpośredniej ustnej lub pisemnej porady prawnej z zakresu prawa rodzinnego lub spadkowego.

§ 5

Zakres usług gwarantowanych w ramach ubezpieczenia Porady Prawnej

1. W ramach ubezpieczenia Porady Prawnej Ubezpieczony otrzymuje możliwość skorzystania z zagwarantowanych w warunkach ubezpieczenia usług prawnych. Usługi prawne wykonywane są przez Kancelarię Prawną współpracującą z Ubezpieczycielem.
2. W ramach ubezpieczenia Porady Prawnej, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczony posiada prawo do skorzystania z następujących usług świadczonych przez Kancelarię Prawną:
  - 1) konsultacja prawna, a także opinie prawne w zakresie spraw wskazanych w niniejszych OWU;
  - 2) przesyłanie wzorów umów i wzorów pism należących do powszechnego obrotu;
  - 3) przesyłanie tekstów aktów prawnych;
  - 4) udzielanie informacji teleadresowych dotyczących kancelarii prawnych, kancelarii notarialnych, biur doradztwa podatkowego, sądów i prokurator.
3. Porada prawna, o której mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie problemów prawnych, spełniających następujące warunki:
  - 1) problem prawny, z którym związany jest wypadek ubezpieczeniowy, mieści się w zakresie ubezpieczenia;
  - 2) podane przez Ubezpieczonego informacje, w tym opis stanu faktycznego, a także dostarczone dokumenty, umożliwiają ocenę stanu prawnego i wykonanie porady prawnej;
  - 3) porada prawna może być udzielona w drodze kontaktu Kancelarii z Ubezpieczonym za pomocą środków porozumiewania się na odległość, bez konieczności osobistego kontaktu Ubezpieczonego z Kancelarią Prawną;
  - 4) do przedstawienia porady prawnej nie jest konieczny kontakt Kancelarii Prawnej z innymi osobami lub podmiotami niż Ubezpieczony.
4. Odpowiedzialność za świadczone porady prawne spoczywa wyłącznie na Kancelarii Prawnej.

§ 6

Wypadek ubezpieczeniowy

1. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową („wypadek ubezpieczeniowy”) zaszło w okresie ubezpieczenia.
2. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej uważa się:
  - 1) w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej w związku z dochodzeniem własnych roszczeń odszkodowawczych – moment wystąpienia szkody, skutkującej powstaniem roszczenia, bez względu na moment zgłoszenia roszczenia odszkodowawczego;
  - 2) w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej w zakresie obrony w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie – moment, w którym Ubezpieczony naruszył albo według podejrzenia miał naruszyć przepisy prawa. Postanowienie powyższe dotyczy także postępowania w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego, jeżeli ma to związek z dopełnieniem przestępstwa albo wykroczenia;
  - 3) w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej w sprawach podatkowych – moment powstania obowiązku podatkowego, który jest przyczyną problemu prawnego lub sporu;

- 4) w ubezpieczeniu Ochrony Prawnej w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego – moment wystąpienia potrzeby uzyskania porady prawnej wedle swobodnej oceny Ubezpieczonego. Jeżeli na potrzebę uzyskania porady prawnej wpływ ma lub może mieć kilka zdarzeń, miarodajne jest pierwsze z nich;
- 5) we wszystkich przypadkach niewymienionych w pkt 1)–4) – moment, w którym Ubezpieczony, jego przeciwnik lub osoba trzecia zaczął naruszać albo domniemywa się, że zaczął naruszać przepisy, obowiązki lub zobowiązania, które to naruszenie jest przyczyną problemu prawnego. W przypadku kilku naruszeń miarodajne jest pierwsze z nich.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w ust. 2 pkt 3), 4) i 5), które pozostają w związku z oświadczeniem woli albo ze zdarzeniami zaistniałymi przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej.
4. Ubezpieczenie nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w ust. 2 pkt 3), 4) i 5), które:
  - 1) wystąpiły w ciągu pierwszych 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej;
  - 2) pozostają w związku z oświadczeniem woli albo ze zdarzeniami, zaistniałymi w ciągu pierwszych 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
5. Postanowień ust. 4 nie stosuje się w przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej. Przez przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej rozumie się sytuację, w której odstęp pomiędzy końcem a początkiem okresu ubezpieczenia zawartych po sobie umów ubezpieczenia wynosi nie więcej niż 3 miesiące.
6. Postanowień ust. 4 nie stosuje się także w przypadku roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi za wady pojazdu zakupionego jako nowy, skierowanych przez Ubezpieczonego wobec sprzedawcy ubezpieczonego pojazdu, będącego przedstawicielem autoryzowanej sieci sprzedaży pojazdów danej marki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
7. W ubezpieczeniu Porady Prawnej wypadkiem ubezpieczeniowym jest zaistnienie konieczności skorzystania z usługi prawnej na skutek zaistnienia w życiu bądź działalności Ubezpieczonego określonego problemu prawnego.

§ 7

Ogólne wyłączenia odpowiedzialności

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje obrony interesów prawnych:
  - 1) pozostających w bezpośrednim lub pośrednim związku z działaniami wojennymi, niepokojami społecznymi, rozruchami, strajkami, lokautem i trzęsieniami ziemi;
  - 2) pozostającymi w związku z grą lub zakładem lub transakcjami terminowymi lub spekulacyjnymi;
  - 3) z umów poręczenia lub przejęcia długów;
  - 4) z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego lub spadkowego, chyba że wynika to wprost z zakresu ubezpieczenia;
  - 5) z zakresu prawa podatkowego, celnego lub dotyczącego innych opłat publicznych, a także prawa karnego skarbowego, chyba że wynika to wprost z zakresu ubezpieczenia;
  - 6) z zakresu prawa ochrony danych osobowych;
  - 7) z zakresu prawa handlowego, prawa spółek handlowych, umów agencyjnych, prawa funduszy inwestycyjnych, prawa obligacji, papierów wartościowych, prawa spółdzielczego lub prawa dotyczącego spółdzielni mieszkaniowych, prawa o stowarzyszeniach i związkach zawodowych oraz z zakresu zbiorowego prawa pracy lub zbiorowego prawa regulującego status urzędników państwowych i samorządowych;
  - 8) wynikających z umów o pracę lub innych stosunków prawnych dotyczących pełnienia funkcji członków ustawowych organów osób prawnych;
  - 9) z zakresu prawa patentowego, autorskiego, znaków towarowych, pozostałego prawa własności intelektualnej lub przemysłowej, prawa ochrony konkurencji (antymonopolowego) lub prawa dotyczącego zasad konkurencji;
  - 10) z zakresu prawa budowlanego lub pozostających w związku z:
    - a) nabyciem albo zbyciem nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę,
    - b) planowaniem, projektowaniem lub budową budynku albo części budynku, które są własnością lub znajdują się w posiadaniu Ubezpieczonego albo też Ubezpieczony zamierza je nabyć albo objąć w posiadanie,
    - c) przebudową nieruchomości, budynku lub części budynku, jeśli do jej dokonania konieczne jest uzyskanie jakichkolwiek zezwoleń lub pozwoleń, a nieruchomości, budynek lub część budynku są własnością lub znajdują się w posiadaniu Ubezpieczonego albo też Ubezpieczony zamierza je nabyć albo objąć w posiadanie,
    - d) finansowaniem przedsięwzięć określonych w punktach a)-c);
  - 11) z zakresu prawa górniczego lub geologicznego, w szczególności w związku ze szkodami na

nieruchomościach, spowodowanymi ruchem zakładu górniczego;

- 12) w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, sądami konstytucyjnymi lub trybunałami międzynarodowymi, chyba że postępowanie dotyczy obrony interesów prawnych pracowników organizacji międzynarodowych w zakresie stosunków pracy albo publicznoprawnych stosunków zatrudnienia;
- 13) w związku z postępowaniem układowym, naprawczym lub upadłościowym, które zostało albo ma zostać wszczęte w stosunku do Ubezpieczonego;
- 14) roszczeń związanych z powstaniem szkody w rzeczach przełożonych w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej;
- 15) jeżeli koszty obrony tych interesów są pokryte z innej Umowy, zawartej na wcześniejszy okres ubezpieczenia;
- 16) w związku z obroną przed roszczeniami odszkodowawczymi osób trzecich z tytułu czynów niedozwolonych (jednak wyłączenie to nie dotyczy ubezpieczenia Porady Prawnej);
- 17) w związku z roszczeniami Ubezpieczonego przeciwko Ubezpieczającemu lub innemu Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu w ramach jednej Umowy.
2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje ponadto obrony interesów prawnych:
  - 1) jeśli Ubezpieczony spowodował zdarzenie objęte ubezpieczeniem umyślnie i nieprawnie; postanowienie to nie dotyczy ochrony prawnej w zakresie obrony w postępowaniu karnym w odniesieniu do zdarzeń związanych z przestępstwami komunikacyjnymi oraz ochrony prawnej w sprawie o wykroczenie;
  - 2) w zakresie roszczeń, które zostały sędowane na Ubezpieczonego przez inną osobę;
  - 3) w zakresie roszczeń osób trzecich, których Ubezpieczony dochodzi we własnym imieniu;
  - 4) w zakresie roszczeń wobec Ubezpieczyciela albo działającego w jego imieniu podmiotu zajmującego się likwidacją szkód, jeżeli roszczenia te wynikają z Umowy ubezpieczenia Ochrony Prawnej.
3. Jeżeli Ubezpieczonemu zarzuca się:
  - 1) popełnienie przestępstwa, innego niż przestępstwo komunikacyjne – ochrona ubezpieczeniowa przysługuje tylko w przypadku, gdy jest to występki, który można popełnić zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie. Bez znaczenia jest przy tym zasadność postawionego zarzutu. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że Ubezpieczony nie zostanie prawomocnie skazany za przestępstwo umyślne;
  - 2) popełnienie przestępstwa komunikacyjnego – ochrona przysługuje w odniesieniu do wszystkich rodzajów przestępstw.
4. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) kosztów ugodowego załatwienia sprawy, jeżeli koszty te nie odpowiadają stosunkowi, w jakim uwzględnione zostały roszczenia obu stron oraz kosztów, do których poniesienia Ubezpieczony nie był zobowiązany w danym stanie prawnym;
  - 2) kosztów postępowania egzekucyjnego podjętego na podstawie więcej niż jednego tytułu wykonawczego oraz w przypadku, gdy postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności wszczęte zostanie po upływie 3 lat od uzyskania tytułu egzekucyjnego;
  - 3) kosztów, do których poniesienia zobowiązana jest inna osoba niż Ubezpieczony;
  - 4) kosztów, które Ubezpieczony musi ponieść tylko dlatego, że jego przeciwnik wystąpił z powództwem wzajemnym albo też przedstawił zarzut potrącenia, a obrona przed tymi roszczeniami nie jest objęta ubezpieczeniem albo też koszty te zobowiązana jest ponieść osoba trzecia;
  - 5) odszkodowań, które musi zapłacić Ubezpieczony, grzywnien, kar administracyjnych lub sądowych, innych kar pieniężnych, podatków ani innych podobnych opłat i danin natury publicznoprawnej;
  - 6) kosztów powstałych w następstwie korzystania z usług osób nieuprawnionych do świadczenia pomocy prawnej lub wydawania opinii w danym zakresie;
  - 7) kosztów powstałych w następstwie korzystania z usług osób nieposiadających prawa do wykonywania zawodu adwokata bądź radcy prawnego;
  - 8) kosztów związanych ze świadomym udzieleniem przez Ubezpieczonego nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji albo dostarczeniem sfałszowanych dokumentów;
  - 9) kosztów związanych ze świadomym zatajeniem przez Ubezpieczonego informacji lub dokumentów, mogących mieć wpływ na sposób świadczenia pomocy prawnej lub przebieg postępowania.
5. W ubezpieczeniu Ochrony Prawnej, ochrona ubezpieczeniowa przysługuje pod warunkiem, że prowadzenie sprawy jest celowe (nie zachodzą przesłanki określone w § 17).
6. Ubezpieczenie nie obejmuje podatku od towaru i usług (podatku VAT), jeżeli Ubezpieczony posiada prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (odliczenia podatku VAT).
7. Dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności, odnoszące się do poszczególnych wariantów ubezpieczenia, znajdują się

w rozdziale II OWU lub w dodatkowych postanowieniach Umowy.

§ 8

Suma ubezpieczenia i limity świadczeń

1. W ubezpieczeniu Ochrony Prawnej obowiązują suma ubezpieczenia stanowiąca limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela w odniesieniu do jednego zdarzenia. Ponadto w ramach sumy ubezpieczenia obowiązują limit na koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym.
2. W polisie może zostać ustalony udział własny, rozumiany jako procentowa lub kwotowa wartość, o którą Ubezpieczyciel pomniejsza świadczenie z tytułu każdego zdarzenia.
3. W ubezpieczeniu Porady Prawnej obowiązują limity świadczeń (usług), z których Ubezpieczony może skorzystać w okresie ubezpieczenia.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, suma ubezpieczenia, limit kosztów poręczenia majątkowego oraz limity świadczeń, o których mowa powyżej, zostają określone w polisie.
5. Jeżeli polisa nie określa limitów świadczeń (usług) w zakresie ubezpieczenia Porady Prawnej – obowiązują następujące limity:
  - 1) w odniesieniu do usług, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 1) (konsultacje prawne i opinie prawne) – 3 usługi w rocznym okresie ubezpieczenia;
  - 2) w odniesieniu do pozostałych usług – 4 usługi w rocznym okresie ubezpieczenia.
6. Suma ubezpieczenia oraz limity świadczeń, o których mowa w ustępach poniższych, mają charakter łączny w odniesieniu do wszystkich Ubezpieczonych lub innych Uprawnionych, którym przysługuje prawo do świadczeń w ramach danej Umowy.

§ 9

Zakres terytorialny

1. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe na terenie zarówno Polski, jak również pozostałych krajów Unii Europejskiej oraz Islandii, Liechtensteinu, Norwegii i Szwajcarii.
2. Ubezpieczenie Porady Prawnej obejmuje jedynie zdarzenia zaistniałe na terenie Polski i związane z prawem polskim.

§ 10

Zawarcie Umowy

1. Z zastrzeżeniem poniższych ustępów, w razie wątpliwości za moment zawarcia Umowy uważa się moment, w którym Ubezpieczający otrzymał od Ubezpieczyciela polisę.
2. W przypadku gdy Umowa ma zostać zawarta na warunkach odmiennych od OWU, dla swej ważności takie odmiennie postanowienia muszą zostać przyjęte za porozumieniem stron w formie pisemnej, poprzez stosowny zapis w polisie albo w drodze pisemnego aneksu do Umowy.
3. Umowa może zostać zawarta na rachunek własny bądź na cudzy rachunek. W przypadku zawarcia Umowy na własny rachunek Ubezpieczający jest jednocześnie Ubezpieczonym. W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający i Ubezpieczony są innymi osobami. Ubezpieczony nie jest w takim przypadku stroną Umowy. Niniejsze OWU określają, jakie obowiązki związane z Umową spoczywają na Ubezpieczającym, a jakie na Ubezpieczonym.
4. W przypadku zawarcia Umowy na cudzy rachunek obowiązkiem Ubezpieczającego jest:
  - 1) doręczenie Ubezpieczonemu warunków Umowy (w tym niniejszych OWU). Obowiązek ten powinien zostać wykonany przez Ubezpieczającego przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego zgody na zawarcie Umowy lub przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego zgody na finansowanie składki ubezpieczeniowej, jeżeli Ubezpieczający ustalił z Ubezpieczonym, że składka ma być finansowana przez Ubezpieczonego. Jeśli Ubezpieczony zgłosi Ubezpieczycielowi takie żądanie, OWU zostaną przekazane Ubezpieczonemu również bezpośrednio przez Ubezpieczyciela, co jednak nie uchybia obowiązkom Ubezpieczającego wskazanemu w zdaniu poprzednim;
  - 2) przekazywanie niezwłocznie Ubezpieczonemu skierowanej do niego i związanej z Umową korespondencji otrzymanej od Ubezpieczyciela; korespondencję uważa się za przekazaną Ubezpieczonemu z dniem przekazania przez Ubezpieczającego;
  - 3) przekazywanie Ubezpieczycielowi korespondencji składanej przez Ubezpieczonych do Ubezpieczyciela; oświadczenia bądź korespondencję Ubezpieczonych uważa się za przekazane Ubezpieczycielowi dopiero z dniem ich otrzymania przez Ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczający ponosi wobec Ubezpieczyciela odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez Ubezpieczyciela na skutek uchybienia przez Ubezpieczającego obowiązkom wskazanym w ust. 4 pkt 1) – jeśli na skutek tego uchybienia Ubezpieczyciel był zmuszony do wypłaty z Umowy świadczenia wyższego niż świadczenie, które zostałoby wypłacone, gdyby takie uchybienie nie miało miejsca.

§ 11

Okres ubezpieczenia

1. Umowę zawiera się na czas określony, na okres wskazany w polisie (okres ubezpieczenia). W polisie określa się datę

- i godzinę, od których rozpoczyna się okres ubezpieczenia. Jeśli nie wskazano godziny, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od godziny 00:00, jednak w takim przypadku okres ubezpieczenia może rozpocząć się najwcześniej od dnia następnego po zawarciu Umowy.
- Początek okresu ubezpieczenia nie może przypadać wcześniej niż moment zawarcia Umowy.
  - Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana w okresie ubezpieczenia, jednak w przypadku wcześniejszego rozwiązania Umowy wygasa z momentem rozwiązania Umowy.

§ 12

Rozwiązanie Umowy

- Jeżeli Umowa zawarta została na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od Umowy, w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy. Jeśli jednak Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, termin ten wynosi 7 dni.
- Ubezpieczyciel może wypowiedzieć Umowę wyłącznie z ważnych powodów polegających na tym, że w trakcie trwania Umowy (w tym po zgłoszeniu szkody) okaże się, że umyślnie naruszono obowiązki informacyjne związane z zawarciem Umowy.
- Umowa rozwiązuje się:
  - z dniem, w którym upłynął okres ubezpieczenia;
  - z dniem, w którym Ubezpieczający odstąpił od Umowy;
  - z dniem, w którym Ubezpieczający bądź Ubezpieczyciel wypowiedział Umowę z przyczyn określonych niniejszymi OWU bądź przepisami prawa;
  - z upływem dnia poprzedzającego dzień, w którym miał rozpocząć się okres ubezpieczenia – jeśli termin płatności składki przypadał przed tym dniem i nie opłacono składki w terminie;
  - z dniem, w którym bezskutecznie minął dodatkowy termin wyznaczony przez Ubezpieczyciela Ubezpieczającemu do zapłaty raty składki;
  - jeżeli ochrona ubezpieczeniowa dotyczy spraw związanych z określoną rzeczą bądź przedmiotem, do którego Ubezpieczony posiada tytuł prawny – z chwilą utraty tytułu prawnego do przedmiotu, którego dotyczy ochrona (w szczególności na skutek przeniesienia prawa własności), chyba że Umowa jednocześnie dotyczy również innych przedmiotów lub wcześniej Ubezpieczyciel wyraził zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową innego przedmiotu;
  - w innych przypadkach przewidzianych przepisami prawa.
- Rozwiązanie Umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
- Jeśli Umowa uległa rozwiązaniu przed upływem okresu ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczającemu odpowiednią część składki liczonej proporcjonalnie za każdy dzień niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

§ 13

Obowiązki Ubezpieczającego związane z zawarciem Umowy

- Ubezpieczający ma obowiązek poinformować Ubezpieczyciela o wszystkich znanych sobie okolicznościach, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu wniosku albo przed zawarciem Umowy w innych pismach.
- W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek obowiązek określony w ust. 1 spoczywa zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek.
- Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności jeśli zdarzenie jest następstwem tych okoliczności, o których Ubezpieczyciel nie wiedział bądź co do których miał błędne informacje na skutek naruszenia obowiązku wskazanego w ust. 1. Jeżeli obowiązek ten naruszono z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim.

§ 14

Obowiązek informowania o zmianach okoliczności w czasie trwania Umowy

- Ubezpieczający oraz Ubezpieczony mają obowiązek informowania Ubezpieczyciela o zmianach wszelkich okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu wniosku albo w innych pismach przed zawarciem Umowy.
- Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności, jeśli zdarzenie jest następstwem tych okoliczności, o których Ubezpieczyciel nie wiedział bądź co do których miał błędne informacje na skutek naruszenia obowiązku wskazanego w ust. 1. Jeżeli obowiązek ten naruszono z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim.

§ 15

Składka

- Za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczycielowi należy się składka. Zobowiązaniem do zapłaty składki jest Ubezpieczający.
- Wysokość składki jest ustalana na podstawie informacji podanych przez Ubezpieczającego. Wysokość składki

może zostać również ustalona na podstawie indywidualnej oceny ryzyka dokonanej przez Ubezpieczyciela.

- Składka opłacana jest jednorazowo lub w ratach. Ilekróć w niniejszych OWU jest mowa o składce, należy rozumieć przez to również pierwszą ratę składki.
- Wysokość składki lub jej rat oraz terminy płatności wynikają z polisy.
- Składka powinna zostać opłacona najpóźniej w dniu zawarcia Umowy, chyba że w polisie Ubezpieczyciel wskazał późniejszy termin płatności.
- W przypadku gdy termin płatności składki przypada przed początkiem okresu ubezpieczenia, nieopłacenie składki w terminie powoduje automatyczne rozwiązanie Umowy z upływem dnia poprzedzającego dzień, który miał stanowić początek okresu ubezpieczenia.
- Ubezpieczający ponosi wobec Ubezpieczyciela odpowiedzialność za nieterminowe opłacenie składki na zasadach określonych przepisami Kodeksu cywilnego.
- W razie rozwiązania Umowy na skutek nieopłacenia składki lub jej raty, składki lub raty składki wpłacone przez Ubezpieczającego po rozwiązaniu Umowy podlegają zwrotowi.
- Za zapłatę składki lub jej raty uważa się wyłącznie zapłatę w umniejszej niż wynikająca z polisy.
- W przypadku zapłaty składki przelewem, za dzień zapłaty uważa się dzień złożenia zlecenia przez Ubezpieczającego pod warunkiem, że na rachunku bankowym Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków.

SPOSÓB KORZYSTANIA Z UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

§ 16

Obowiązki Ubezpieczyciela i Ubezpieczonego

- Ubezpieczony, który zamierza skorzystać z ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia Ochrony Prawnej, zobowiązany jest:
  - niezwłocznie poinformować Ubezpieczyciela o zaistnieniu i okolicznościach zdarzenia objętego ubezpieczeniem, przekazać korespondencję dotyczącą tego zdarzenia, wskazać, a na żądanie Ubezpieczyciela oddać mu do dyspozycji istniejące dowody, a także przekazać Ubezpieczycielowi wszelkie dokumenty związane ze zdarzeniem;
  - uzyskać pisemną zgodę Ubezpieczyciela na ustanowienie określonego pełnomocnika, udzielić takiej osobie pełnomocnictwa, poinformować ją wyczerpująco i zgodnie z prawdą o okolicznościach sprawy, wskazać dowody, udzielić niezbędnych informacji i dostarczyć odpowiednie dokumenty;
  - na żądanie Ubezpieczyciela poinformować go o stanie sprawy oraz w razie konieczności przedsięwziąć niezbędne kroki w celu dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego;
  - jeśli nie narusza to w uzasadniony sposób jego praw:
    - na uzasadnione żądanie Ubezpieczyciela złożyć tylko powództwo częściowe i wstrzymać się z dochodzeniem pozostałych roszczeń do momentu uprawomocnienia się orzeczenia co do części roszczenia,
    - wstrzymać się z dochodzeniem swych roszczeń na drodze sądowej do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, o ile może mieć ono znaczenie dla rozstrzygnięcia danego sporu,
    - uzgodnić z Ubezpieczycielem wszelkie czynności wywołujące powstanie kosztów, w szczególności wnoszenie pozwów i środków zaskarżenia oraz unikać wszystkiego, co mogłoby się przyczynić do nieuzasadnionego zwiększenia kosztów albo mogłoby utrudnić ich zwrot od strony przeciwnej,
    - przedłożyć Ubezpieczycielowi bez zbędnej zwłoki otrzymane od pełnomocnika, biegłych oraz sądów rachunki, pokwitowania lub dokumenty o podobnym charakterze.
- Jeśli Ubezpieczony z winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa naruszy określone w ust. 1 obowiązki i takie naruszenie ma lub będzie miało wpływ na rozmiar odpowiedzialności Ubezpieczyciela, Ubezpieczyciel może odmówić spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego lub odpowiednio je zmniejszyć – w zakresie, w którym naruszenie ma wpływ na rozmiar odpowiedzialności Ubezpieczyciela.

§ 17

Ocena sytuacji prawnej

- W ubezpieczeniu Ochrony Prawnej Ubezpieczyciel ma prawo oceny na podstawie obowiązujących przepisów prawa, czy w danej sytuacji występują przesłanki powodujące, że prowadzenie sprawy jest niecelowe, tj.:
  - nie istnieje szansa korzystnego dla Ubezpieczonego załatwienia sprawy;
  - obrona interesów prawnych Ubezpieczonego jest sprzeczna z dobrymi obyczajami;
  - koszty obrony interesów prawnych Ubezpieczonego pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu ich dochodzenia, w szczególności jeżeli przewyższają wartość dochodzonych roszczeń.

- Decyzję opartą na przesłankach określonych w ust. 1 wraz z odpowiednim uzasadnieniem z podaniem dokładnych powodów niecelowości prowadzenia sprawy Ubezpieczyciel zobowiązany jest niezwłocznie przekazać na piśmie Ubezpieczonemu.
- Jeżeli Ubezpieczyciel odmówił spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego zgodnie z postanowieniami ust. 1, a Ubezpieczony nie zgadza się z jego stanowiskiem, Ubezpieczony może zlecić pełnomocnikowi na zasadach wynikających z niniejszych OWU przeprowadzenie na koszt Ubezpieczyciela ekspertyzy (kontreksperytyza), która potwierdzi lub zaprzeczy istnieniu przesłanek odmowy określonych w ust. 1 i w decyzji Ubezpieczyciela.
- Opinia pełnomocnika, sporządzona na podstawie ust. 3, jest wiążąca dla Ubezpieczonego i Ubezpieczyciela, chyba że w oczywisty sposób odbiega od stanu faktycznego i prawnego.
- W celu sporządzenia ekspertyzy przewidzianej w ust. 3, Ubezpieczony wyznaczy Ubezpieczonemu co najmniej 30-dniowy termin, w którym Ubezpieczony może skorzystać z prawa do kontreksperytyzy. Jeżeli w oznaczonym terminie Ubezpieczony nie złoży kontreksperytyzy nie przysługują mu świadczenie ubezpieczeniowe. Wyznaczając Ubezpieczonemu termin, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Ubezpieczyciel jest zobowiązany wskazać Ubezpieczonemu skutki związane z bezskutecznym jego upływem.

§ 18

Wyznaczenie i ustanowienie pełnomocnika

- Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszych OWU, w ramach ubezpieczenia Ochrony Prawnej Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru pełnomocnika w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, który to pełnomocnik będzie go reprezentował i którego wynagrodzenie Ubezpieczyciel opłaci zgodnie z postanowieniami niniejszych OWU.
- Na zyczenie Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszej Umowy, Ubezpieczyciel może niezobowiązująco polecić Ubezpieczonemu pełnomocnika, który będzie go reprezentował i którego wynagrodzenie Ubezpieczyciel opłaci zgodnie z postanowieniami niniejszych OWU.
- Prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje Ubezpieczonemu również w przypadku wystąpienia sprzeczności interesów lub różnicy zdań pomiędzy Ubezpieczycielem a Ubezpieczonym w sprawie rozstrzygnięcia sporu.
- Pełnomocnik ponosi odpowiedzialność wyłącznie wobec Ubezpieczonego, a Ubezpieczyciel nie ponosi żadnej odpowiedzialności za czynności pełnomocnika.
- Wnioski i informacje zgłoszone przez pełnomocnika bezpośrednio Ubezpieczycielowi, związane z prowadzonym przez pełnomocnika w imieniu Ubezpieczonego postępowaniem, którego dotyczy udzielona ochrona ubezpieczeniowa, uważa się za równoznaczne z ich przekazaniem przez Ubezpieczonego – chyba że Ubezpieczony zadczy inaczej i poinformuje o tym Ubezpieczyciela.
- Wynagrodzenie pełnomocnika, z którego usług korzysta Ubezpieczony, pokrywane jest według następujących zasad:
  - dla kosztów zastępstwa prawnego świadzonego przez pełnomocnika poleconego Ubezpieczonemu przez Ubezpieczyciela – wysokość wynagrodzenia dla pełnomocnika nie jest limitowana i wynika z uzgodnień pomiędzy pełnomocnikiem a Ubezpieczonym;
  - dla kosztów zastępstwa prawnego świadzonego przez pełnomocnika wybranego przez Ubezpieczonego obowiązują zasady następujące:
    - dla kosztów zastępstwa prawnego świadzonego przez pełnomocnika na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje się za należne kwoty stawek minimalnych określonych na podstawie odpowiednich przepisów prawa w sprawie opłat za czynności adwokatów lub radców prawnych,
    - dla kosztów zastępstwa prawnego świadzonego przez uprawnionego prawnika na terytorium innych państw stosuje się stawki ustawowe przewidziane za daną czynność w danym systemie prawnym,
    - w razie braku w danym państwie regulacji prawnej dotyczącej wysokości stawek lub w przypadku, gdy prawodawstwo danego kraju dopuszcza uznanie w kształtowaniu tych stawek w obrocie, wynagrodzenie za świadczenie określonego typu usługi prawnej nie może być wyższe od średnich stawek rynkowych obowiązujących w danym kraju,
    - w postępowaniu przedsądowym Ubezpieczyciel przejmuje koszty wynagrodzenia pełnomocnika do potowy wysokości określonej w pkt a), ustalonej według zasad określonych w przepisach, stanowiących podstawę do zaszczędzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego. Odpowiednio stosuje się postanowienia pkt b)–c), z tym że w przypadku, gdy w danym państwie istnieje system opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przedsądowym, stosuje się te przepisy.
- Ubezpieczyciel zwraca koszty wynagrodzenia jednego pełnomocnika, a w przypadku konieczności obrony praw Ubezpieczonego za granicą Ubezpieczyciel pokrywa

koszty dwóch pełnomocników – jednego w Polsce, drugiego za granicą.

8. Zasady opisane w ust. 6 pkt 1)–2) dotyczą ustalania wysokości wynagrodzenia dla pełnomocnika zarówno na etapie sądowym, jak i przedsądowym – przy czym za oba te etapy należy się jedno wynagrodzenie ustalane według tychże zasad.

§ 19

Postępowanie likwidacyjne

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Ubezpieczyciel informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Ubezpieczyciel podejmuje decyzję dotyczącą uznania bądź odmowy uznania swojej odpowiedzialności w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji o zajściu zdarzenia oraz dokumentów niezbędnych do ustalenia swojej odpowiedzialności. W przypadku uznania odpowiedzialności Ubezpieczyciel wystawia promesę zwrotu kosztów w zakresie objętym ochroną ubezpieczeniową.
3. Pokrycie przez Ubezpieczyciela kosztów, których zwrot gwarantowany jest w warunkach ubezpieczenia, odbywa się w sposób następujący:
  - 1) koszty pełnomocnika poleconego Ubezpieczonemu przez Ubezpieczyciela pokrywane są bezgotówkowo na podstawie bezpośrednich rozliczeń pomiędzy pełnomocnikiem a Ubezpieczycielem;
  - 2) koszty pełnomocnika wybranego przez Ubezpieczonego pokrywane są – w zależności od decyzji Ubezpieczonego:
    - a) bezgotówkowo na podstawie faktury wystawionej przez pełnomocnika na Ubezpieczonego, przedłożonej Ubezpieczycielowi,
    - b) jako zwrot Ubezpieczonemu kosztów przez niego wyłożonych – na podstawie faktury wystawionej przez pełnomocnika na Ubezpieczonego, przedłożonej Ubezpieczycielowi;
  - 3) koszty opłat sądowych lub opłat w innych postępowaniach oraz zaliczki na koszty postępowania (np. koszty opinii biegłego) i inne koszty o tym charakterze – jako zwrot Ubezpieczonemu kosztów przez niego wyłożonych – na podstawie dowodu potwierdzającego poniesienie tych kosztów;
  - 4) koszty postępowania sądowego lub administracyjnego, nieuiszczone zaliczkowo – jako zwrot Ubezpieczonemu kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub prawomocnego rozstrzygnięcia innego właściwego organu;
  - 5) koszty trzeźwienia majątkowego w postępowaniu karnym (tzw. kaucja) – jako zwrot Ubezpieczonemu kwoty wpłaconej przez Ubezpieczonego – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub prawomocnego rozstrzygnięcia innego właściwego organu;
  - 6) zwrot zasądzonych od Ubezpieczonego kosztów poniesionych przez stronę przeciwną – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub innego właściwego organu – w zależności od decyzji Ubezpieczonego:
    - a) jako zwrot Ubezpieczonemu kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego albo
    - b) bezpośrednio na właściwy rachunek wskazany przez stronę przeciwną;
  - 7) zwrot innych kosztów, których pokrycie jest gwarantowane w ramach Umowy – na podstawie dowodu ich poniesienia przez Ubezpieczonego.
4. Ubezpieczony zgłasza do Ubezpieczyciela wniosek o pokrycie przez Ubezpieczyciela kosztów, wskazując ich rodzaj oraz kwotę. Wniosek może zostać zgłoszony wraz z przekazaniem informacji o zajściu zdarzenia. Ubezpieczyciel wydaje decyzję w przedmiocie uznania bądź odmowy pokrycia wnioskowanych kosztów w ciągu 7 dni od zgłoszenia wniosku przez Ubezpieczonego. W przypadku uznania wnioskowanych kosztów Ubezpieczyciel dokonuje wypłaty w ciągu 10 dni od zgłoszenia przez Ubezpieczonego wniosku o pokrycie kosztów.
5. W przypadku gdy Ubezpieczony zgłosi wniosek, o którym mowa w ust. 4, z odpowiednim wyprzedzeniem, Ubezpieczyciel wykląda za Ubezpieczonego koszty, do pokrycia których zobowiązany jest Ubezpieczony, dokonując zapłaty tych kosztów na odpowiedni numer rachunku bankowego (w szczególności dokonuje wpłaty opłat sądowych bezpośrednio na rachunek odpowiedniego sądu). Przez odpowiednie wyprzedzenie rozumie się zgłoszenie wniosku w czasie umożliwiający Ubezpieczycielowi podjęcie decyzji w terminach wskazanych w ust. 4. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne uchybienie terminom

procesowym w przypadku, jeżeli wniosek Ubezpieczonego nie został zgłoszony z odpowiednim wyprzedzeniem.

6. Odmawiając przyjęcia odpowiedzialności bądź pokrycia określonych kosztów, Ubezpieczyciel zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o podstawie faktycznej i prawnej swojej decyzji.
7. Ubezpieczony może również dochodzić roszczeń na drodze sądowej z pominięciem postępowania odwoławczego.
8. Ubezpieczyciel udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub Uprawnionemu z Umowy informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.

§ 20

Sposób wypłaty odszkodowania

W ubezpieczeniu Ochrony Prawnej odszkodowanie wypłaca się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w walucie polskiej, według wyboru Ubezpieczonego i w zależności od przyjętego sposobu rozliczenia kosztów objętych Umową:

- 1) przelewem na rachunek bankowy Ubezpieczonego albo
- 2) przelewem na inny rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczonego,
- 3) albo też przekazaniem pocztowym na adres wskazany przez Ubezpieczonego.

SPOSÓB KORZYSTANIA Z UBEZPIECZENIA PORADY PRAWNEJ

§ 21

Sposób korzystania z usług gwarantowanych w ramach ubezpieczenia Porady Prawnej

1. W celu uzyskania porady prawnej osoba zgłaszająca zdarzenie kontaktuje się z Kancelarią Prawną telefonicznie lub na wskazany adres poczty elektronicznej, zgodnie z danymi kontaktowymi wskazanymi w polisie, podając przy tym co najmniej poniższe informacje:
  - 1) dane Ubezpieczonego, w tym numer telefonu lub adres poczty elektronicznej;
  - 2) numer polisy, na podstawie której ma zostać udzielona ochrona ubezpieczeniowa;
  - 3) opis stanu faktycznego będącego przyczyną problemu prawnego oraz rodzaj oczekiwanej pomocy.
2. Kancelaria Prawna zapewnia bieżącą obsługę Ubezpieczonych w dni robocze od godziny 8:00 do 22:00. Poza wskazanymi wyżej godzinami, Ubezpieczony ma możliwość pozostawienia wiadomości głosowej, zawierającej co najmniej informacje wskazane w ust. 1. W takim wypadku Kancelaria Prawna kontaktuje się z Ubezpieczonym w następnym dniu roboczym.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest do współpracy z Kancelarią Prawną, w szczególności do udzielenia wyjaśnień, przekazania dodatkowych informacji oraz udostępnienia w razie konieczności dokumentów lub kopii dokumentów, niezbędnych do przeprowadzenia analizy problemu prawnego.
4. Udzielenie porady prawnej następuje na podstawie podanego przez Ubezpieczonego stanu faktycznego sprawy. Istotna zmiana stanu faktycznego traktowana jest jako nowa porada prawna, nawet jeśli dotyczy tego samego problemu prawnego.

§ 22

Realizacja porady prawnej

1. Po otrzymaniu zgłoszenia zdarzenia Kancelaria Prawna weryfikuje istnienie i zakres ochrony ubezpieczeniowej.
2. W zależności od charakteru zgłaszanego problemu prawnego porada prawna realizowana jest w sposób następujący:
  - 1) jeżeli charakter problemu prawnego na to pozwala – porada prawna jest udzielana na bieżąco w toku rozmowy telefonicznej, bezpośrednio po zgłoszeniu zdarzenia i opisanie przez Ubezpieczonego stanu faktycznego;
  - 2) jeżeli charakter problemu prawnego wymaga analizy stanu faktycznego lub prawnego, w szczególności analizy dokumentów – Kancelaria Prawna po upływie czasu niezbędnego do wypracowania rozwiązania, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych, kontaktuje się telefonicznie z Ubezpieczonym w celu udzielenia porady.
3. Treść porady prawnej zaproponowana w toku telefonicznej konsultacji prawnej może zostać potwierdzona pisemną opinią prawną; w takim przypadku telefoniczną konsultację prawną i stanowiącą jej potwierdzenie opinię prawną uznaje się za jedną poradę prawną. Opinia prawna sporządzana jest przez prawnika posiadającego uprawnienia radcy prawnego lub adwokata.
4. W przypadku porady prawnej, polegającej na przesłaniu wzoru umowy lub pisma, przesłaniu tekstu aktów prawnych, udzieleniu informacji teledadrowych, realizacja porady następuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od zgłoszenia zdarzenia przez Ubezpieczonego, poprzez przesłanie żądanych

dokumentów lub informacji drogą elektroniczną, na wskazany adres poczty elektronicznej Ubezpieczonego.

5. Jeżeli osobie zgłaszającej zdarzenie nie przysługują ochrona ubezpieczeniowa, zgłaszany problem prawny nie jest objęty zakresem ubezpieczenia lub zostały wyczerpane limity świadczeń, Kancelaria Prawna informuje o tym osobę zgłaszającą zdarzenie niezwłocznie w toku rozmowy telefonicznej.

§ 23

Roszczenia o zwrot opłaconych kosztów

1. Roszczenia Ubezpieczonego wobec osób trzecich, dotyczące zwrotu na rzecz Ubezpieczonego kosztów opłaconych przez Ubezpieczyciela, przechodzą z chwilą ich powstania na Ubezpieczyciela. Koszty zwrócone Ubezpieczonemu, a opłacone wcześniej przez Ubezpieczyciela, Ubezpieczony zobowiązany jest przekazać Ubezpieczycielowi.
2. W przypadku gdy Ubezpieczyciel poniósł już koszty, a następnie okazało się, że zgodnie z niniejszymi OWU ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje (w szczególności prawomocnego skazania Ubezpieczonego za popełnienie przestępstwa innego niż komunikacyjne), Ubezpieczyciel może od Ubezpieczonego żądać zwrotu poniesionych kosztów.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany wspierać Ubezpieczyciela w dążeniu do odzyskania wszelkich kosztów objętych ubezpieczeniem oraz dostarczać Ubezpieczycielowi wszelkich informacji i dokumentów, które są niezbędne do dochodzenia jego praw.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 24

Rozstrzygnięcie sporów

W przypadku powstania sporu między Ubezpieczycielem a Ubezpieczonym, na mocy odrębnej Umowy zawartej między Ubezpieczycielem a Ubezpieczonym istnieje możliwość poddania sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

§ 25

Zawiadomienia i oświadczenia

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia związane z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem Umowy muszą być:
  - 1) składane na piśmie za pokwitowaniem,
  - 2) przesłane listem poleconym lub
  - 3) przesyłane za pośrednictwem poczty elektronicznej, jeżeli obie strony Umowy wyraziły na to uprzednią zgodę.
2. Zmiana adresu Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego musi być zgłoszona Ubezpieczycielowi w jednej z form wskazanych w ust. 1.

§ 26

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Ubezpieczyciela z dnia 30 marca 2016 r. i mają zastosowanie do umów zawartych od dnia 1 kwietnia 2016 r.

ROZDZIAŁ II WARIANTY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 1

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

1. Ochrona ubezpieczeniowa może być udzielona w następujących wariantach:
  - 1) OP Auto,
  - 2) OP Rodzina,
  - 3) OP Biznes,
  - 4) OP Agrowo,
  - 5) OP Nieruchomości.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może obejmować dowolną kombinację wariantów, o których mowa w ust. 1 pkt 1)–4), natomiast ochrona w odniesieniu do wariantu OP Nieruchomości może zostać udzielona wyłącznie jako rozszerzenie ochrony udzielanej w ramach wariantów OP Rodzina, OP Biznes lub OP Agrowo.
3. Szczegółowy zakres ubezpieczenia jest potwierdzony w polisie.

WARIANT OP AUTO

§ 2

1. W wariancie ubezpieczenia OP Auto ochrona ubezpieczeniowa dotyczy spraw związanych:
  - 1) z posiadaniem i użytkowaniem pojazdu wskazanego w polisie,
  - 2) ze zdarzeniami w ruchu drogowym.
2. Ochrona objęta są następujące ryzyka:
  - 1) ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów lub praw rzeczowych związanych z ubezpieczonym pojazdem;
  - 2) ochrona prawna w sądowych sprawach podatkowych związanych z ubezpieczonym pojazdem;
  - 3) ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych, wynikających

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

- z czynów niedozwolonych, których następstwem jest szkoda w mieniu lub na osobie Ubezpieczonego;
- ochrona prawna i porada prawna w zakresie obrony w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie;
  - ochrona prawna i porada prawna w postępowaniu w związku z zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego;
  - porada prawna dotycząca wszelkich zdarzeń w ruchu drogowym w zakresie wszelkich kwestii nieobjętych w zakresach określonych w pkt 1)–5).
3. W zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), ochrona ubezpieczeniową przysługuje wskazanemu w polisie Ubezpieczonemu będącemu posiadaczem pojazdu.
4. W zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3)–6) ochrona ubezpieczeniową przysługuje:
- Ubezpieczonemu – również jako osobie będącej za wyraźną lub dorozumianą zgodą posiadacza pojazdu kierowcą lub pasażerem pojazdu innego niż pojazd wskazany w polisie;
  - osobie korzystającej z pojazdu wskazanego w polisie jako kierowca albo pasażer za wyraźną lub dorozumianą zgodą posiadacza pojazdu – w zakresie zdarzeń związanych z użytkowaniem tego pojazdu.
5. Poza ogólnymi wyłączeniami odpowiedzialności, wskazanymi w niniejszych OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje również:
- w postępowaniu w związku z zarzutem naruszenia zakazu postoju, zakazu zatrzymywania się ani w postępowaniu w związku z parkowaniem pojazdów w sposób niezgodny z przepisami miejscowymi;
  - jeżeli w momencie wystąpienia zdarzenia:
    - Ubezpieczony jako kierujący nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdem;
    - Ubezpieczony jako kierujący prowadził pojazd bez wymaganego zezwolenia lub świadectwa kwalifikacji.

WARIANT OP RODZINA

§ 3

1. W wariantcie OP Rodzina ochroną ubezpieczeniową objęte są następujące ryzyka:
- ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych, wynikających z czynów niedozwolonych, których następstwem jest szkoda w mieniu lub na osobie Ubezpieczonego;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie obrony w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych, zarówno w zakresie dochodzenia roszczeń przez Ubezpieczonego, jak i obrony przed roszczeniami osób trzecich;
  - ochrona prawna w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego i spadkowego, polegająca na udzieleniu przez pełnomocnika bezpośredniej ustnej lub pisemnej porady prawnej z zakresu prawa rodzinnego lub spadkowego; stan faktyczny, którego dotyczy porada, musi podlegać prawu polskiemu;
  - porada prawna w zakresie prawa cywilnego w zakresie nieobjętym pkt od 1) do 5).
2. Ochrona ubezpieczeniową przysługuje:
- Ubezpieczonemu;
  - małżonkowi Ubezpieczonego lub osobie, z którą Ubezpieczony nie zawarł związku małżeńskiego, ale prowadzi wspólne gospodarstwo domowe i pozostaje we wspólnym pożyciu;
  - niepełnoletnim dzieciom osób wskazanych w pkt 1) lub 2);
  - pełnoletnim dzieciom osób wskazanych w pkt 1) lub 2), o ile takie dziecko spełnia łącznie następujące kryteria:
    - nie zawarło związku małżeńskiego,
    - nie ukończyło 26. roku życia,
    - kontynuuje naukę albo inne kształcenie zawodowe w ramach publicznego lub prywatnego systemu szkolnictwa,
    - pozostaje na utrzymaniu Ubezpieczonego lub osoby wskazanej w pkt 2).
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych:
- pozostających w związku z działalnością gospodarczą lub działalnością rolniczą, działalnością w ramach wolnego zawodu albo wszelką inną działalnością prowadzoną na własny rachunek, w wyniku której powstanie, będzie wykorzystywana albo zniesiona jednorazowa albo stała możliwość pracy zarobkowej lub źródła dochodu;
  - związanych z finansowaniem przy użyciu obcych środków wszelkiego rodzaju działalności, inwestycji, lokat i przedsięwzięć.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Nieruchomości. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie Umowy w zakresie wariantu OP Nieruchomości.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Auto. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie Umowy w zakresie wariantu OP

Auto. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje jednak Ubezpieczonemu w zakresie zdarzeń w ruchu drogowym jeżeli był on pasażerem pojazdu mechanicznego, rowerzystą lub pieszym.

WARIANT OP BIZNES

§ 4

- Ochrona ubezpieczeniowa w wariantcie OP Biznes przysługuje w zakresie określonej w polisie działalności gospodarczej, z wyłączeniem działalności rolniczej.
- Ochrona nie obejmuje spraw związanych z posiadaniem pojazdu lub kierowaniem pojazdem. Ochroną objęte są następujące ryzyka:
  - ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych, wynikających z czynów niedozwolonych, których następstwem jest szkoda w mieniu lub na osobie Ubezpieczonego;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie obrony w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych związanych z ruchomościami stanowiącymi środki trwałe Ubezpieczonego, pod warunkiem, że roczny obrót Ubezpieczonego nie przekracza 3 000 000 zł.
- Ochrona ubezpieczeniową przysługuje:
  - Ubezpieczonemu – w przypadku, jeżeli działalność gospodarczą;
  - wspólnikom, członkom zarządu i prokurentom Ubezpieczonego – w przypadku, jeżeli Ubezpieczony jest przedsiębiorcą innym niż osoba fizyczna;
  - pracownikom Ubezpieczonego – w zakresie wykonywania na rzecz Ubezpieczonego obowiązków pracowniczych.
- Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Nieruchomości. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie Umowy w zakresie wariantu OP Nieruchomości.
- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Auto. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie Umowy w zakresie wariantu OP Auto.

WARIANT OP AGRO

§ 5

- Ochrona ubezpieczeniowa w wariantcie OP Agro przysługuje w zakresie prowadzonej działalności rolniczej.
- Ochroną objęte są następujące ryzyka:
  - ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu własnych roszczeń odszkodowawczych, wynikających z czynów niedozwolonych, których następstwem jest szkoda w mieniu lub na osobie Ubezpieczonego;
  - ochrona prawna i porada prawna przy dochodzeniu od Skarbu Państwa lub zobowiązanego na podstawie przepisów prawa organu lub urzędu, roszczeń związanych z wydaniem przez uprawniony organ administracji publicznej decyzji w przedmiocie przymusowego uboju zwierząt, których właścicielem jest Ubezpieczony, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego należącego do Ubezpieczonego;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie obrony w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
  - ochrona prawna i porada prawna w zakresie umów i praw rzeczowych dotyczących pojazdów rolniczych i maszyn rolniczych niepodlegających obowiązkowi rejestracji;
  - pokrycie kosztów rzeczoznawcy, który oceni szkodę w uprawie rolnej prowadzonej przez Ubezpieczonego i objętej ubezpieczeniem w innym zakładzie ubezpieczeń niż Ubezpieczyciel – w przypadku sporu (również na etapie przedsądowym) pomiędzy Ubezpieczonym a tym zakładem ubezpieczeń co do zakresu szkody w uprawach;
  - ochrona prawna i porada prawna umów związanych z prowadzoną działalnością rolniczą, w szczególności umów kontraktacji, zakupu i sprzedaży produktów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz zakupu środków służących do prowadzenia działalności rolniczej; ochrona ubezpieczeniowa dotyczy również spraw związanych z dopłatami bezpośrednimi z budżetu państwa – jednak w przypadku Ubezpieczonego niebędącego rolnikiem indywidualnym, prowadzącego działalność rolniczą, ochrona ubezpieczeniowa przysługuje tylko pod warunkiem, że roczny obrót Ubezpieczonego nie przekracza 3 000 000 zł.
- Ochrona ubezpieczeniową przysługuje:
  - Ubezpieczonemu, przez którego rozumie się osobę lub podmiot wskazaną w dokumencie ubezpieczenia, prowadzącą działalność rolniczą;
  - wszystkim osobom, które świadczą na rzecz Ubezpieczonego prace związane z prowadzoną

- przez niego działalnością rolniczą – bez względu na podstawę zatrudnienia (w tym również członkiem rodziny) – w zakresie świadczenia prac związanych z tą działalnością;
- 3) w przypadku podmiotów gospodarczych: członkiem zarządu i prokurentem Ubezpieczonego – w zakresie wykonywania na jego rzecz obowiązków wynikających ze sprawowanej funkcji.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Nieruchomości. Do objęcia ochroną ubezpieczeniową w tym zakresie konieczne jest zawarcie Umowy w zakresie wariantu OP Nieruchomości.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obrony interesów prawnych obejmowanych ochroną w ramach wariantu OP Auto. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje jednak Uprawionemu w zakresie zdarzeń w ruchu drogowym, jeżeli byli on pasażerem pojazdu, rowerzystą lub pieszym.

WARIANT OP NIERUCHOMOŚCI

§ 6

- Ochrona ubezpieczeniowa w ramach wariantu OP Nieruchomości może zostać udzielona wyłącznie pod warunkiem, że Umowa obejmuje przynajmniej jeden z wariantów ubezpieczenia wymienionych poniżej:
  - OP Rodzina,
  - OP Biznes,
  - OP Agro.
- W wariantcie OP Nieruchomości ochrona ubezpieczeniową przysługuje w zakresie ubezpieczenia Ochrony Prawnej i Porady Prawnej oraz obejmuje wszelkie sprawy i roszczenia związane z byciem właścicielem, użytkownikiem wieczystym, wynajmującym, wydzierżawiającym, najemcą, dzierżawcą lub użytkownikiem wskazanej w polisie nieruchomości i obejmuje obronę prawnych interesów z tytułu stosunku dzierżawy i najmu oraz praw rzeczowych – poza sprawami wyłączonymi z zakresu ochrony ubezpieczeniowej. Za jednoznaczne z byciem właścicielem uważa się bycie uprawnionym w ramach spółdzielczego prawa do lokalu lub budynku.
- W rozumieniu niniejszych OWU przez nieruchomość rozumie się:
  - budynek – nawet w przypadku, gdy dwa lub więcej budynków stanowią część składową tej samej nieruchomości gruntowej;
  - lokal mieszkalny (mieszkanie) lub użytkowy – jeśli stanowi wyodrębnioną całość funkcjonalną, służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych lub użytkowych – nawet jeżeli nie stanowi odrębnej nieruchomości lokalowej;
  - nieruchomości gruntowe, wraz ze wszystkimi częściami składowymi niestanowiącymi osobnych nieruchomości w rozumieniu niniejszego paragrafu; w przypadku, gdy ochrona ubezpieczeniowa obejmuje budynek lub budynki stanowiące część składową nieruchomości gruntowej, ochrona ubezpieczeniowa rozciąga się również na tę nieruchomość gruntową bez potrzeby opłacania dodatkowej składki.
- Nieruchomość, której dotyczy ochrona ubezpieczeniowa, musi być wskazana w polisie. W przypadku braku takiego wskazania uznaje się, że ochroną objęta jest nieruchomość znajdująca się pod adresem Ubezpieczonego wskazanym w polisie.
- W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o wariant OP Nieruchomości w odniesieniu do wariantu OP Agro, ochrona ubezpieczeniowa (bez konieczności dopłaty dodatkowej składki za drugą i kolejną nieruchomość) dotyczy wszystkich nieruchomości wchodzących w skład prowadzonego przez Ubezpieczonego gospodarstwa rolnego.

Członek Zarządu
Arkadiusz Wiśniewski

Prezes Zarządu
Maciej Fedyna